

N:o 162.

Af herr **D. Persson** i Tällberg m. fl., om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om viss ändring i förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. den 24 Oktober 1885.*

Visserligen hafva under de senare åren åtskilliga förändringar i kongl. förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. vidtagits i syfte att åtminstone på landsbygden försvåra åtkomsten af dessa mindre alkoholhaltiga, dock långt ifrån ofarliga rusdrycker; men att dessa åtgärder icke varit tillräckliga torde ingen, som är förtrogen med förhållandena ute i bygderna, kunna bestrida. Den s. k. »tiolitersförordningen» som trädde i kraft den 1 oktober 1893, afsåg att råda bot för den dryckenskap och de oordningar, som i allmänhet voro en följd af den minuthandel med öl, som hvarje handlande hade rätt att utöfva. I någon mån har också den nya förordningen verkat välgörande, om det också på ej så få ställen visat sig, att åtskilliga af de handlande, som enligt förordningens nuvarande bestämmelser icke erhållit rätt att sälja maltdrycker i mindre parti än tio liter, förstått att kringgå lagen, ett missförhållande, som säkerligen icke kan undanrödjas med mindre i förordningen stadgas hvad Riksdagen år 1892 hemställde, att öl- och viuhandeln å landsbygden icke må förenas med annan handel, till hvars bedrivande särskild anmälan erfordras.

Ehuru således den nya bestämmelsen hittills icke medfört de resultat, som man förväntat, vilja vi dock icke rörande densamma nu framställa något ändringsförslag. Deremot åsyfta vi med denna motion att påvisa andra missförhållanden i fråga om ölförsäljningen på landet, hvilka, ehuru förut påpekade och länge rådande, dock efter »tiolitersförordningen» blifvit farligare än förut. Vi syfta på den försäljning af maltdrycker, som eger rum från fordon. Detta kringförande af maltdrycker å fordon och försäljning från dem har utvecklats till en fullständig »gårdshandel», och landsbygden har derigenom hemsökts af en snart sagdt oräknelig mängd af ambulerande ölmagasin, som utköras på såväl allmänna landsvägar som byvägar. Då flera sådana

»flyttbara ölmagasin» samtidigt kunna vara i rörelse i skilda delar af en kommun, är det svårt, ja, vanligtvis alldeles omöjligt för vederbörande att upprätthålla ordning och öfvervaka förordningens efterlefnad.

Och ej nog med att dessa ölvagnar komma från bryggerierna, de utsändas äfven från s. k. öltappningsaffärer — ett slags bryggerifilialer — hvilka planteras ut här och der i socknarna, der möjlighet till afsättning kan finnas. Uttrugandet af de varor, dessa fordon medföra, sker ofta på ett särdeles påträngande sätt; och der så ej är fallet, är den lätta åtkomsten af öl ofta alldeles utanför stugudörren, der dessa fordon stanna, tillräcklig anledning för föräldrar och husbönder att påkalla lagstiftningens ingripande.

I § 15 mom. 2 af kongl. förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. stadgas, att, om genom sådan kringföring oloflig utskänkning främjas eller oordningar eljest föranledas, magistrat eller kommunalnämnd ega rätt för viss tid eller för alltid förbjuda den, som kringföringen besörjer, äfvensom, der omständigheterna dertill föranleda, den, för hvars räkning försäljningen sker, att till afsalu kringföra eller låta kringföra dylika drycker eller ock föreskrifva sådana inskränkningar i rätten dertill, som må finnas af omständigheterna påkallade.

Med hänvisning till denna § skall man säkerligen säga, att förordningen redan förebyggt de oegentligheter, som uppstå af ölförsäljningen från fordon samt att, om de ändock fortgå, det är en följd af vederbörandes bristande ingripande.

Häremot må framhållas dels den förut påpekade svårigheten att kunna hålla reda på de många fordonen, särskildt i större kommuner, dels att den åberopade paragrafens bestämmelser äro så affattade, att de nästan äro värdelösa, enär man vid deras tillämpning förhindrar, icke sjelfva kringföringen, som är det skadliga, utan blott en viss person att besörja den. Om en person förbjudes att besörja kringföringen, anskaffas ögonblickligen en annan, och så vidare i det oändliga.

Det betyder föga, att tillverkare kan under vissa omständigheter förbjudas låta kringföra sin vara; ty äfven om det skulle lyckas att få ett sådant förbud för en viss tillverkare till stånd, skulle en annan genast upprätta ny trafik på den gamla traden.

Och huru samvetsgrann en tillverkare än må vara, huru gerna han än önskar, att försäljningen från fordonen skall gå ordentligt till väga, kan han dock icke förebygga oordningar, som uppstå, sedan fordonet väl kommit ut i bygderna. Ej heller kan utköraren hindra, att det köpta ölet utdrickes ute å landsvägarne eller bära ansvaret för de or-gier, som ofta blifva en följd deraf.

Från många delar af landet klagas öfver ölförsäljningen från fordonen, hvilken ej alltid håller sig inom laglighetens gränser, såsom såväl i ekonomiskt som moraliskt afseende vådlig, särskildt för ungdomen och den lösa befolkningen.

Bot mot det onda, som kringförandet af maltdrycker till försäljning — kringföring af vin till försäljning torde ej förekomma — vållar, finnes ej deri, att den tillfällige utköraren, filialföreståndaren eller tillverkaren sjelf drabbas af förbud; endast genom att förbjuda sjelfva kringföringen af den ifrågavarande rusdrycken till försäljning eller åtminstone vidtagna nödiga inskränkningar i denna handel kan ett bättre förhållande vinnas.

Af det ofvan anförda torde framgå, att vi icke afse att förhindra sjelfva forslingen af vin och maltdrycker, utan endast försäljningen deraf från fordon.

På grund af hvad vi sålunda anført hemställa vi,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t begära sådan ändring i kongl. förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. den 24 oktober 1895

att den skadliga försäljningen af öl å vägar måtte förhindras.

Stockholm den 21 februari 1895.

<i>D. Persson</i> i Tällberg.	<i>John Olsson.</i>	<i>P. Norberg.</i>
<i>J. A. Lundström.</i>	<i>Nils Nilsson</i> i Skärhus.	<i>A. G. Jönsson.</i>
<i>A. G. Ericsson.</i>	<i>W. Bengtsson.</i>	<i>Adolf Aulin.</i>
<i>J. Lindgren.</i>	<i>M. Alsterlund.</i>	<i>Hugo Hammarskjöld.</i>
<i>C. F. Wallbom.</i>		<i>Anders Olsson</i> (Ornakärr).
<i>O. Anderson</i> fr. Hasselbol.	<i>Elis Nilson.</i>	<i>E. J. Ekman.</i>
<i>Edw. Svensson.</i>	<i>C. G. Thor.</i>	<i>Emil Olsson.</i>
<i>Edvard Wavrinsky.</i>	<i>Halvar Eriksson.</i>	<i>E. Norman.</i>
<i>C. J. Mustaparta.</i>	<i>Lars Eriksson.</i>	<i>A. H. Göthberg.</i>
<i>Ollas A. Ericsson.</i>	<i>E. Eriksson.</i>	<i>J. P. Jansson.</i>
<i>Nils Hanson.</i>	<i>O. Walter.</i>	<i>J. Nordin.</i>
<i>A. F. Broström.</i>	<i>J. M. Erikson.</i>	<i>Joh. Er. Nordin.</i>
	<i>L. P. Larsson.</i>	<i>Oskar Eklund.</i>
		<i>L. Dahlstedt.</i>

I motionens syfte instämmer *G. Jansson*, Krakerud.